

Dijkversterking Irenesluis – Culemborgse Veer Nota Meekoppelkansen

STERKE LEKDIJK

Irenesluis – Culemborgseveer

HOOGHEEMRAADSCHAP
DE STICHTSE
RIJNLANDEN

Colofon

Functie	Naam
Project	Dijkversterking Irenesluis – Culemborgse veer
Versie	6
Datum	28-8-2023
Status	Definitief
Kenmerk	DM 1942982
Auteur	Jan-Willem Vrolijk en leden Ambtelijke werkgroep
Projectmanager	Koen Volleberg
Ambtelijk opdrachtgever	Leon Nieuwland
Vrijgave door	Koen Volleberg
Vrijgave op	28-8-2023

Versienr.	Datum	Omschrijving
1	29-06-2022	50% versie ter bespreking met AWG
2	26-07-2022	70% versie ter aanvulling door AWG
3	28-9-2022	versie NKO ter bespreking door AWG en AOG
4	5-10-2022	versie NKO ter bespreking bestuurlijk overleg
5	6-6-2023	versie VKA ter bespreking AOG
6	28-8-2023	Versie VKA ter behandeling AB

Inhoud

1	INLEIDING	4
1.1	Aanleiding	4
1.2	Geen integrale gebiedsontwikkeling, wel kansen	4
1.3	Meekoppelkansen, raakvlakprojecten en meekoppelprojecten	4
1.4	Doel van deze nota	5
2	KADERS	6
2.1	Het Kader Meekoppelkansen	6
2.2	Financiering meekoppelkansen	6
3	OVERZICHT MEEKOPPELKANSEN	8
3.1	Meekoppelkansen die bij het voorkeursalternatief in beeld zijn	8
3.2	Welke aanvullende opgaven worden in elk geval meegenomen	10
3.3	Raakvlakprojecten	10
4	NADERE BESCHRIJVING KOPPELKANSEN	12
4.1	Weginrichting en recreatieve rustpunten	12
4.2	Kwaliteitsverbetering Natuur Netwerk Nederland (NNN)	14
4.3	Wandelstructuur	15
4.4	Watererfgoed langs de dijk	17
4.5	Cluster Heulse waard	18
4.6	Verbetering knelpunten verkeer	18

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

Het dijkversterkingsproject Irenesluis Culemborgse veer (afkorting ICU) is één van de zes deelprojecten van het programma Sterke Lekdijk, dat door Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden (het waterschap) wordt uitgevoerd in het kader van het nationale Hoogwaterbeschermingsprogramma. De projectfasering is opgebouwd volgens de landelijke MIRT-systematiek en bevindt zich op dit moment in de verkenningsfase,

De verkenningsfase wordt gebruikt om van een aantal opgaven en ambities te onderzoeken of deze samen met de dijkversterking in het project gerealiseerd kunnen worden. Dit noemen we 'meekoppelen'. Hierbij zal worden gekeken naar haalbaarheid, financierbaarheid en planning. Dat leggen we vast in de nota meekoppelkansen.

Deze nota meekoppelkansen zal bij vaststelling van de (mijlpaalproducten) Nota Kansrijke Oplossingen (NKO) en Voorkeursalternatief (VKA) voorliggen en op basis van de input van gebiedspartners en omgeving worden bijgewerkt.

1.2 Geen integrale gebiedsontwikkeling, wel kansen

Het waterschap wil gelijktijdig met de dijkversterking zoveel mogelijk maatschappelijke meerwaarde creëren. Bij andere trajecten van Sterke Lekdijk krijgt dit onder andere vorm door integrale gebiedsontwikkeling. Bij ICU is vroegtijdig al gesignaleerd dat de dijkversterkingsopgave beperkt is en tegelijkertijd de grotere uiterwaardontwikkelingen in dit gebied al in een vergevorderd stadium zijn. Dit maakt dat er geen aanleiding is voor een integrale gebiedsontwikkeling. Desalniettemin zijn er wel kansen te benutten voor het verbeteren van de leefomgeving.

1.3 Meekoppelkansen, raakvlakprojecten en meekoppelprojecten

We maken onderscheid in de volgende zaken:

- **Meekoppelkans** = (delen van) een idee, initiatief of project dat aan de dijkversterking gekoppeld kan worden, waarmee maatschappelijke meerwaarde tegen (in totaal) gelijke of lagere kosten kan worden gerealiseerd.
- **Raakvlakproject** = (delen van) een project dat niet gekoppeld wordt aan de dijkversterking en zelfstandig voortgezet wordt, maar waarvoor het raakvlak met de dijkversterking in beeld en afgestemd moet zijn
- **Meekoppelproject** = koppelkans die voldoet aan de door het waterschap gestelde voorwaarden uit het Kader Koppelkansen (inclusief verwachte financiering) en daarmee onderdeel van het project wordt. Dit is ook het moment dat de initiatiefnemer de meekoppelkans (die daarmee een meekoppelproject wordt) 'overdraagt' voor uitvoering aan het waterschap. Het eigenaarschap van de kans blijft overigens bij de initiatiefnemer.

In de verkenningsfase moeten zoveel mogelijk definitieve afspraken worden gemaakt en besluiten worden genomen om grote meekoppelkansen om te zetten naar meekoppelprojecten en zo onderdeel uit te gaan maken van de scope van het project, die verder wordt meegenomen in de Planuitwerkingsfase. Kleinere meekoppelkansen zonder directe relatie met de dijkversterkingsmaatregelen of zonder ruimtebeslag kunnen ook in de planuitwerkingsfase nog worden toegevoegd, onderzocht en uitgewerkt.

1.4 Doel van deze nota

Deze nota geeft een overzicht van alle nu bekende meekoppelkansen en geeft daarmee invulling aan de Werkwijze en Kader Meekoppelkansen dat bij Sterke Lekdijk wordt gehanteerd en waaraan samenwerkpartners zich hebben geconformeerd.

Deze nota vormt uiteindelijk een bijlage bij de samenwerkafspraken voor de planuitwerking (SOK-planuitwerkingsfase) én geeft een verantwoording voor de wijze waarop meekoppelkansen in de verkenning zijn opgenomen.

2 Kaders

2.1 *Het Kader Meekoppelkansen*

Conform de Werkwijze en kader meekoppelkansen worden in de Verkenningfase keuzes gemaakt over kansen die het ruimtebeslag van het Voorkeursalternatief (VKA) van de dijkversterking beïnvloeden.

In de stap naar het Voorkeursalternatief in de verkenningfase moeten de geïnventariseerde koppelkansen zodanig zijn uitgewerkt om duidelijkheid te geven op de vraag of de koppelkansen meegaan in het verdere ontwerpproces (in de planuitwerkingsfase). Ook in die vervolgfase maken waterschap en initiatiefnemer afwegingen over de haalbaarheid van de koppelkans. Belangrijke aspecten hierbij zijn: financiering (is er zicht op financiering bij de initiatiefnemer?), planning (past het binnen de planning van de dijkversterking), vergunbaarheid, uitvoerbaarheid en is er sprake van (bestuurlijk en maatschappelijk) draagvlak. De initiatiefnemer van een koppelkans is in beginsel verantwoordelijk voor het aanleveren van de benodigde informatie om de afweging te kunnen maken. Het waterschap beschrijft in een 'Nota koppelkansen' welke koppelkansen kansrijk zijn en welke kansen niet haalbaar zijn.

Het resultaat is een nota met beschrijving van de koppelkansen en beoordeling op de volgende criteria (bij antwoord 'nee' is de koppelkans niet haalbaar):

1. Heeft de koppelkans geen negatief effect op de veiligheid van de dijk?
2. Is een koppeling mogelijk in tijd en plaats met de dijkversterking, of is het mogelijk op de dijkversterking te anticiperen zodat de kans in de toekomst kan worden uitgevoerd?
3. Voldoet de kans aan de volgende voorwaarden (indien relevant):
 - De kans is op tijd uitvoerbaar/maakbaar
 - De kans is vergunbaar
 - De kans stuit niet op bestuurlijke bezwaren of bezwaren uit de omgeving
 - De kans is financierbaar
 - De risico's (ook ten aanzien van raakvlakken met het hoofdproject) zijn in beeld en beheersbaar
 - De kans is inpasbaar in de interne organisatie (capaciteit/kosten).
4. Is de kans op basis van het voorgaande, van risico's en eventuele beheersmaatregelen en andere (bestuurlijke) belemmeringen als kansrijk te bestempelen?

De nota dient als basis voor besluitvorming over welke koppelkansen verder worden meegenomen en welke niet binnen de scope van het project gaan vallen.

2.2 *Financiering meekoppelkansen*

Het uitgangspunt voor subsidie door het HWBP is de realisatie van de dijkversterking inclusief de wettelijke inpassing (dit laatste betekent dat we na uitvoering van de maatregelen het gebied weer achter laten zoals we het hebben aangetroffen; anders mag ook, maar dan niet met verlies van ruimtelijke kwaliteit). Initiatieven die hier buiten vallen dienen daarom apart gefinancierd te worden. Dit zijn de meekoppelkansen.

Voor een aantal meekoppelkansen is nog geen raming beschikbaar omdat deze nog erg abstract zijn. Voor kansen die geen ruimtelijke impact hebben is dat geen probleem, deze kunnen eenvoudig in de planuitwerking verder worden uitgewerkt. Bij kansen die wel ruimtelijk effect hebben dienen tussen gebiedspartners vóór de start van de planuitwerkingsfase concrete afspraken te worden gemaakt over financiering, in een nieuwe Samenwerkingsovereenkomst.

Synergiekrediet van het waterschap

Op 16 december 2020 heeft het algemeen bestuur van het waterschap ingestemd met het toekennen van een zogenaamd Synergiekrediet voor de Sterke Lekdijk. Dit is bedoeld voor het waarmaken van ambities van het waterschap, met name qua cultuurhistorie en natuur en in wat mindere mate voor recreatie en meekoppelkansen van derden waarin deze ambities aan de orde zijn. Voor ICU is indicatief een krediet van ca. € 450.000 beschikbaar. Of dit bedrag ook daadwerkelijk besteed wordt, is afhankelijk van cofinanciering van andere partijen. De uiteindelijke toekenning van het krediet is een besluit van het algemeen bestuur.

3 Overzicht meekoppelkansen

3.1 Meekoppelkansen die bij het voorkeursalternatief in beeld zijn

Hieronder volgt een tabel met een korte beschrijving van meekoppelkansen die in beeld zijn. In hoofdstuk 4 is een uitgebreide beschrijving te vinden. In figuur 3.2 is een kaartbeeld opgenomen.

Tabel 3.1 Meekoppelkansen die in beeld zijn bij het voorkeursalternatief.

Meekoppelkans	Toelichting meekoppelkans	Gaat de meekoppelkans mee naar de planuitwerkingsfase?	Wie?
Weginrichting en recreatieve rustpunten	Betreft het realiseren van een eenduidige weginrichting en de aanleg van diverse recreatieve rustpunten langs het dijktraject conform het Beeldkwaliteitsplan. Voor de recreatieve rustpunten zijn 5 locaties in beeld, 3 in de gemeente Wijk bij Duurstede en 2 in de gemeente Houten.	Gedeeltelijk Op dit moment is er nog geen zicht op voldoende financiering om voor het gehele traject de weginrichting te realiseren. In de planuitwerkingsfase zullen de gemeente Houten, Wijk bij Duurstede, Provincie Utrecht en HDSR bezien welke onderdelen wel en niet kunnen worden gerealiseerd.	Gemeente WbD Gemeente Houten Provincie Utrecht HDSR
Kwaliteitsverbetering Natuur Netwerk Nederland (NNN)	Betreft kwaliteitsverbetering van NNN in de uiterwaarden zoals bijvoorbeeld herstellen of terugbrengen van kleiputten en het verbeteren van de kwaliteit van moeraszones en graslanden	Gedeeltelijk Provincie Utrecht heeft onderzoek uitgevoerd en voor de verschillende uiterwaarden een schetsontwerp opgesteld. Op veel locaties gaat het om kleinschalige inrichtingsmaatregelen en ontwikkelbeheer. Voor die maatregelen wordt koppelen niet zinvol geacht. Voor de gehele dijkzone van de Schalkwijker Buitenwaard wel. Het betreft o.a. de aanleg van kleiputzones.	Provincie Utrecht Staatsbosbeheer HDSR
Wandelstructuur	Er zijn verschillende kansen om de wandelstructuur te verbeteren en een aaneengesloten wandeling van west naar oost door de uiterwaarden mogelijk te maken. Daarbij kan	Ja. Er is een brede wens zowel bij organisaties als bewoners, kosten lijken beperkt. De afstemming tussen wandelstructuur en natuurinrichting vergt de nodige aandacht. In de planuitwerking wordt samen met belanghebbenden bepaald op welke	HDSR Provincie Utrecht In afstemming met Gemeenten en SBB

	ook gebruik worden gemaakt van de buitenbeheerstrook.	plekken de wandelstructuur kan worden verbeterd.	
Watererfgoed langs de dijk	Langs de dijk zijn verschillende waardevolle plekken (peilschaalhuizen, historische dijkpalen). Er ligt een kans deze te versterken/restaureren of beter beleefbaar te maken.	Ja. Financiering is o.a. mogelijk vanuit het Synergiekrediet van het waterschap en vanuit het programma Mooie en Veilige Dijken van de provincie Utrecht.	HDSR Provincie Utrecht
Cluster Heulse Waard	Punt waar het lint van Schalkwijk en de dijk bij elkaar komen bij de Heulse Waard is een historisch punt met dijkspaal, dijkmagazijn (nu museum) en peilschaalhuis. In combinatie met recreatieterrein Heulse Waard een interessant punt wat opgewaardeerd kan worden.	Ja Er ligt een grote relatie met de inrichting van de rustpunten. Financiering is o.a. mogelijk vanuit het Synergiekrediet van het waterschap en vanuit het programma Mooie en Veilige Dijken van de provincie Utrecht.	HDSR Provincie Utrecht i.o.m. Gemeente Houten Recreatieschap Museum de Heul
Verbetering knelpunten verkeer	Naast het realiseren van een andere weginrichting kunnen enkele specifieke knelpunten zoals de kruising bij Schalkwijk en de opstelplaats Beusichemse Veer worden verbeterd	Ja Er is nog geen nadere uitwerking gemaakt. Als deze er met de bijbehorende financiering alsnog komt in de planuitwerking kan de kans verder worden meegenomen.	Gemeente WbD Gemeente Houten
Vrijliggend fietspad Culemborgse Veer - Schalkwijk	Betreft een veilige fietsverbinding met een vrij liggend fietspad vanaf het Culemborgse Veer tot aan de provinciale weg bij Schalkwijk. Deze kans is ingebracht door enkele bewoners. De fietsersbond is ook	Nee In de Visie Mobiliteit en Recreatie en de uitwerkingen in het Beeldkwaliteitsplan is een vrij liggend fietspad niet opgenomen. Voornaamste reden hiervoor is dat de financiering hiervoor ontbreekt.	

Figuur 3.1. Kaart VKA; meekoppelpansen en raakvlakprojecten

3.2 Welke aanvullende opgaven worden in elk geval meegenomen

Tegelijkertijd met de dijkversterking worden ook een aantal aanvullende opgaven van het waterschap meegenomen. Het gaat om de volgende opgaven:

- Behoud en versterken bloemrijke buitentaluds
- De beheeropgave zoals geformuleerd in het Groot OnderhoudsPlan (GOP) voor Primaire keringen en het GOP kunstwerken. Het gaat daarbij o.a. om herstel en verflauwing van taluds, aanleg van een beheerstrook en aanpassingen van op en afritten.

Deze zijn nader beschreven in de nota VKA.

3.3 Raakvlakprojecten

In tabel 3.2 staan de raakvlakprojecten. Deze worden in de planuitwerkingsfase niet samen met de dijkversterking uitgewerkt. Ze worden al dan niet als zelfstandig project voortgezet, maar het raakvlak met de dijkversterking moet in beeld en afgestemd zijn.

Tabel 3.3 Raakvlakprojecten.

Raakvlakprojecten	Toelichting	Wat zijn de raakvlakken?
Boscherwaarden	delfstoffenwinning in de Boscherwaarden en ontwikkelen natuurgebied. Initiatiefnemer is Rijn Delta bv.	Nog niet duidelijk. De ontwikkeling en besluitvorming daarover is nog onzeker.
Steenwaard	Verbeteren natuurgebied in relatie tot KRW doelen (wordt afgestemd met dijkversterking Culemborgse Veer – Beatrixsluis). Schetsontwerp gereed. Initiatiefnemers zijn RWS en SBB.	Communicatie Uitvoering
KRW	Het ontwikkelen van riviernatuur door aanleg van natuurvriendelijke oevers (Boscherwaarden) en aantakken van een strang (Moerbergsewaard). Initiatiefnemer is RWS.	Op dit moment zit het project in een schetsontwerpfase waarbij o.a. de haalbaarheid van de opgave nog nader verkend wordt. Op voorhand zal het raakvlak in ieder geval betrekking hebben op uitvoering en communicatie.
Kwaliteitsverbetering Natuur Netwerk Nederland (NNN)	Betreft kwaliteitsverbetering van NNN in de uiterwaarden zoals bijvoorbeeld herstellen of terugbrengen van kleiputten en het verbeteren van de kwaliteit van moeraszones en graslanden. Voor de dijkzone Schalkwijker Buitenwaard geldt dat de intentie is deze integraal met de dijkverbetering uit te voeren (zie meekoppelkans). Voor de overige delen los van de dijkverbetering.	Communicatie Uitvoering

4 Nadere beschrijving koppelkansen

De verschillende meekoppelkansen die in de planuitwerking gezamenlijk worden uitgewerkt worden hieronder toegelicht. Per meekoppelkans geven we een beschrijving inclusief de verwachte meerwaarde. Bovendien wordt inzicht gegeven in de haalbaarheid, financieringsmogelijkheden en benodigde inspanning voor de planuitwerkingsfase. Dit hoofdstuk is een beschrijving van de huidige stand van zaken, bij het opstellen van de Samenwerkingsovereenkomst wordt deze weer geactualiseerd.

4.1 Weginrichting en recreatieve rustpunten

4.1.1 Doel

Doel van deze meekoppelkans is integrale en zo veel mogelijk uniforme/herkenbare inrichting van de weg en directe omgeving langs de hele Lekdijk, ten behoeve van verkeersveilig en recreatief gebruik.

Initiatiefnemers zijn de gemeente Houten, gemeente Wijk bij Duurstede, de provincie Utrecht en het waterschap.

4.1.2 Beoordeling haalbaarheid meekoppelkansen

In tabel 4.1 staat de beoordeling van de haalbaarheid van de meekoppelkansen voor weginrichting en recreatieve rustpunten op grond van de in paragraaf 2.1 beschreven criteria. Het oordeel leidt ertoe dat de meekoppelkans niet of slechts gedeeltelijk kan worden meegenomen in de planuitwerkingsfase.

Tabel 4.1 Beoordeling haalbaarheid meekoppelkansen voor weginrichting en recreatieve rustpunten

Toelichting meekoppelkans	Betreft zowel het realiseren van een andere weginrichting als de aanleg van diverse recreatieve rustpunten langs het dijktraject. Er zijn 5 locaties in beeld voor het inrichten van een rustpunt. Dit zijn al bestaande rustpunten
Heeft de kans een negatief effect op de waterveiligheid van de dijk?	Nee, heeft geen effect op de waterveiligheid. Aandachtspunt is de inrichting van de wegbermen die zodanig moeten worden uitgevoerd dat het stukrijden wordt voorkomen (anders ontstaat erosiegevoeligheid en dat is wel een veiligheidsrisico).
Is een koppeling mogelijk in de tijd en plaats met de dijkversterking?	Waarschijnlijk niet vanwege financiële tekorten. Gemeenten bezien of ze het uiteindelijke doel wel op een later moment kunnen realiseren.
Is de kans op tijd uitvoerbaar/maakbaar?	Ja, nader te bepalen in de planuitwerkingsfase. Binnen het Programma Sterke Lekdijk zijn nog nadere afspraken nodig over het moment waarop de weg wordt aangelegd. Dit is ook mede afhankelijk van de veiligheidsopgave en mogelijke schade aan de weg tijdens realisatie.
Hoe is naar de vergunbaarheid gekeken?	Naar verwachting vergunbaar, waarbij nog wel een vergunningencheck nodig is.
Stuit de kans niet op bestuurlijke bezwaren of bezwaren uit de omgeving?	Er zijn bestuurlijke bezwaren, primair vanwege de financiering. De Visie Mobiliteit en recreatie is door alle partijen ondertekend. Dit is nader uitgewerkt in het Beeldkwaliteitsplan (BKP). De rustpunten en weginrichting volgen de principes uit deze visie en het BKP. Er zijn overige omgevingspartijen met weerstand (bijv. VVN en de Fietsersbond)

<i>Is de kans financierbaar?</i>	Er is op dit moment onvoldoende financiering. Oorzaken zijn: kleinere omvang versterkingsmaatregelen, waardoor een groter deel door de gemeente moet worden gefinancierd; stijgende bouwkosten; nieuwe inzichten ten opzichte van de eerdere raming (bijv: noodzaak om gehele wegfundering te vervangen). Rustpunten worden gefinancierd vanuit programma Mooie en Veilige Dijken (provincie Utrecht) en Synergiekrediet het waterschap. Ook van de gemeenten wordt nog wel een bijdrage verwacht, met name voor beheer en onderhoud.
<i>Zijn de risico's in beeld en beheersbaar?</i>	Risico's zijn nog niet volledig in beeld.
<i>Is de meekoppelkans op basis van het voorgaande, van risico's en eventuele beheersmaatregelen en andere (bestuurlijke) belemmeringen als kansrijk te bestempelen?</i>	Nee slechts gedeeltelijk

4.1.3 Meekoppelkans in het VKA

Met het VKA wordt het voorlopig aantal, grootte en globale locatie van de rustpunten vastgesteld. De verdere uitwerking vindt plaats in de planuitwerkingsfase.

De volgende rustpunten zijn nu in beeld:

Rustpunt S(mall):

- Op de hoek bij Bosscherwaarden/ARK (WbD)
- Bij de aansluiting van de Roemeinenbaan(WbD)
- Bij het Beusichemse Veer (WbD)
- Bij de aansluiting van de Beusichemse weg (Houten)

Rustpunt M(edium) of L(arge):

- Boven op de dijk bij de Heulse Waard (Houten)

4.1.4 Financiering en dekking

Weginrichting

Voor de weginrichting zijn de gemeente Houten en Wijk bij Duurstede verantwoordelijk, zij zijn immers de wegbeheerders. Op trajecten waar grote versterkingsmaatregelen worden uitgevoerd is het uitgangspunt dat de weg, vanwege schade als gevolg van de uitvoering van de dijkversterking, door het waterschap hersteld zal moeten worden. De verdeling van kosten is deels afhankelijk van de wijze van realisatie. Wanneer de huidige weg vanwege schade door de uitvoering van de versterkingsmaatregelen hersteld dient te worden, is er sprake van een inpassingsopgave en zijn de kosten (deels) subsidiabel vanuit subsidieregeling van het HWBP. De kosten voor extra verkeersveiligheidsmaatregelen (drempels e.d.) komen niet in aanmerking voor financiering vanuit het HWBP en moeten door de wegbeheerder worden bekostigd. Cofinanciering door de provincie Utrecht van de niet-subsidiabele kosten is mogelijk mits het ontwerp voldoet aan de uitgangspunten van de visie mobiliteit en recreatie.

De huidige stand van zaken is dat er onvoldoende financiering is voor het realiseren van de weginrichting en verkeersremmende maatregelen.

Rustpunten

In veel gevallen gaat het om bestaande plekken die eenduidiger worden ingericht. Op dit moment wordt in andere trajecten van Sterke Lekdijk een nauwkeuriger raming gemaakt van de kosten. Deze nota wordt op basis daarvan bijgewerkt.

De provincie en het waterschap hebben afgesproken dat de kosten voor de planuitwerking en realisatie gezamenlijk worden gedragen (75% bijdrage Provincie en 25% bijdrage het waterschap). Er is daarom geen bijdrage van gemeenten opgenomen. De kosten voor toekomstig beheer en onderhoud komen voor rekening van de betreffende gemeente dan wel het recreatieschap. Provincie Utrecht en het waterschap zien zich niet als beheerder van deze rustpunten.

4.2 Kwaliteitsverbetering Natuur Netwerk Nederland (NNN)

4.2.1 Doel

Het doel is om de kwaliteit van de bestaande natuur te verbeteren. Het gaat daarbij om de dijkzone (kleiputten / moeras), oevers en tussengelegen graslanden en/of moeraszones. Deze meekoppelkans richt zich met name op de uiterwaarden die niet in particulier bezit zijn en waar geen andere initiatieven lopen.

NB. Dit betreft niet de ontwikkeling van bloemrijk grasland op het dijktaalud. Dat is iets wat het waterschap hoe dan ook gaat realiseren.

4.2.2 Beoordeling haalbaarheid

In tabel 4.4 staat de beoordeling van de haalbaarheid van de ecologische ontwikkeling van de dijkzone op grond van de in paragraaf 2.1 beschreven criteria..

Tabel 4.2 Beoordeling haalbaarheid meekoppelkans voor kwaliteitsverbetering NNN

Toelichting meekoppelkans	Provincie Utrecht heeft onderzoek uitgevoerd en voor de verschillende uiterwaarden een schetsontwerp opgesteld. Op veel locaties gaat het om kleinschalige inrichtingsmaatregelen en ontwikkelbeheer. Voor die maatregelen wordt koppelen niet zinvol geacht. Voor de gehele dijkzone van de Schalkwijker Buitenwaard wel. Het betreft o.a. de aanleg van kleiputzones.
Heeft de kans een negatief effect op de waterveiligheid van de dijk?	Dat is nog niet helemaal duidelijk. Er is aanvullend onderzoek uitgevoerd naar de dikte van kleilagen. Dit moet nog worden verwerkt. Kleiputten kunnen alleen gerealiseerd worden als er voldoende deklaag aanwezig blijft om de veiligheid te waarborgen.
Is een koppeling mogelijk in de tijd en plaats met de dijkversterking?	ja
Is de kans op tijd uitvoerbaar/maakbaar?	ja
Hoe is naar de vergunbaarheid gekeken?	Vergunbaarheid lijkt op voorhand mogelijk, maar moet nog wel nader worden uitgewerkt in de planuitwerking
Stuit de kans niet op bestuurlijke Bezwaren of bezwaren uit de omgeving?	Bestuurlijk niet. Mogelijk is er vanuit de omgeving enige weerstand zoals die er ook was tegen de plannen voor het graven van een geul in de Schalkwijker Buitenwaard
Is de kans financierbaar?	ja vanuit programma uiterwaarden natuur provincie Utrecht en mogelijk deels synergiekrediet HDSR
Zijn de risico's in beeld en beheersbaar?	Ja
Is de meekoppelkans op basis van het voorgaande, van risico's	Ja

en eventuele beheersmaatregelen en andere (bestuurlijke) belemmeringen als kansrijk te bestempelen?

4.2.3 Meekoppelkans in het VKA

De meekoppelkans is in het VKA opgenomen. Zie figuur 4.1 voor beeldvorming over de meekoppelkans.

Figuur 4.1. meekoppelproject dijkzone Schalkwijker Buitenwaard

4.3 Wandelstructuur

4.3.1 Doel

Het participatietraject dat tijdens de verkenningsfase is doorlopen laat van diverse kanten een wens zien voor meer wandelmogelijkheden naast de dijk en door de uiterwaarden. De wens betreft zowel – aansluiting op – lange afstandsroutes als lokale ‘rondjes’.

De provincie Utrecht herkent de ambitie om een doorgaande wandelroute langs de Lekdijk uit te rollen. In 2019 is door BureauBuiten in opdracht van de provincie een onderzoek gedaan naar de wandel- en fietsroutes in het kader van project Sterke Lekdijk. De uitkomsten van deze studie, die is verricht met verschillende gemeenten en andere betrokken partijen langs de Lekdijk, zijn gepresenteerd in een digitale kaart (<https://arccg.is/14fOP9>). De studie laat de knelpunten zien en toont mogelijkheden om die op te lossen.

Doordat in dit traject enkele uiterwaardontwikkelingen gepland staan moet bezien worden hoe de wandelstructuur daarop kan worden aangepast en hoe deze zich verhoudt ten aanzien van natuurbelangen.

4.3.2 Beoordeling haalbaarheid

In tabel 4.6 staat de beoordeling van de haalbaarheid van de *wandelstructuur verbeteren* op grond van de in paragraaf 2.1 beschreven criteria.

Tabel 4.3 Beoordeling haalbaarheid meekoppelkansen voor verbeteren wandelstructuur

Toelichting meekoppelkansen	Er zijn drie mogelijke verbeterkansen. Het knooppuntennetwerk laat zien dat het traject ICU hierin al is opgenomen. Het gaat daarbij echter om wandelen op de dijk, wat mogelijk niet altijd veilig is. Een verbeterkans is het wandelen op de aan te leggen beheerstrook van HDSR. In de uiterwaarden zijn hier en daar al wandelmogelijkheden maar of die zijn geformaliseerd is niet duidelijk.
Heeft de kans een negatief effect op de waterveiligheid van de dijk?	Nee heeft geen effect op waterveiligheid.
Is een koppeling mogelijk in de tijd en plaats met de dijkversterking?	Ja, de opties zijn in beeld en worden in de planuitwerkingsfase verder uitgewerkt. Gezien de geringe waterveiligheidsopgave moeten er wel goed afspraken komen met betrokken partijen. Het kan ook een raakvlakproject worden.
Is de kans op tijd uitvoerbaar/maakbaar?	Ja, de verwachting is nu van wel. Er hoeven geen grote ingrepen gedaan te worden en kan waarschijnlijk vrij eenvoudig worden ingepast.
Hoe is naar de vergunbaarheid gekeken?	Naar verwachting vergunbaar, onderzoek naar natuurwaarden wordt in planuitwerking uitgevoerd.
Stuit de kans niet op bestuurlijke Bezwaren of bezwaren uit de omgeving?	Bestuurlijk zal dit niet snel op bezwaren stuiten. Wellicht wel uit de omgeving omdat niet iedereen gediend is bij wandelen, vooral niet in de uiterwaarden en over particuliere grond. Vanuit natuurorganisaties zijn er bezwaren vanwege verstoring van de natuur.
Is de kans financierbaar?	Kosten voor aanleg van wandelpaden niet zijnde de beheerstrook zijn nog ongedekt. De routes moeten worden bebord en ingetekend op online kaarten. Dat gebeurt door bijvoorbeeld het routebureau, wandelnet of Landschap Erfgoed Utrecht. Alle opties lijken financierbaar mits partijen de krachten bundelen.
Zijn de risico's in beeld en beheersbaar?	Geen grote risico's voorzien. Gaat niet om grote bedragen en ruimtebeslag is beperkt. Afspraken over beheer en toezicht zijn nog niet gemaakt.
Is de meekoppelkans op basis van het voorgaande, van risico's en eventuele beheersmaatregelen en andere (bestuurlijke) belemmeringen als kansrijk te bestempelen?	Ja, is kansrijk. Er is een brede wens bij partijen en er ligt ook een duidelijke opgave. De kosten zijn doorgaans laag, de mogelijkheden zijn bekend. Wordt nader uitgewerkt in de planuitwerkingsfase.

4.3.3 Meekoppelkansen in het VKA

Vooralsnog is alleen de route over de beheerstrook ingetekend in het VKA.

4.4 Watererfgoed langs de dijk

4.4.1 Doel

Watererfgoed langs het dijktracé is niet overal goed zichtbaar en beleefbaar. Er is geconstateerd dat het in dit stadium belangrijk is om kansen voor verbetering globaal in beeld te brengen. Nader onderzoek en uitwerking komt in de planuitwerkingsfase.

4.4.2 Beoordeling haalbaarheid

In tabel 4.7 staat de beoordeling van de haalbaarheid van de meekoppelkansen watererfgoed langs de dijk op grond van de in paragraaf 2.1 beschreven criteria.

Tabel 4.7 Beoordeling haalbaarheid meekoppelkansen voor watererfgoed langs de dijk

Toelichting meekoppelkansen	Langs de dijk zijn verschillende waardevolle plekken opgetekend. In de planuitwerking wordt een keuze gemaakt hoe deze te versterken of beter beleefbaar te maken.
Heeft de kans een negatief effect op de waterveiligheid van de dijk?	Nee, heeft geen effect op de waterveiligheid.
Is een koppeling mogelijk in de tijd en plaats met de dijkversterking?	Ja, koppeling lijkt mogelijk. Wordt verder uitgewerkt in de planuitwerkingsfase.
Is de kans op tijd uitvoerbaar/maakbaar?	Ja, in de planuitwerkingsfase worden scenario's voor de meest belangrijke plekken en objecten uitgewerkt waarbij uitvoerbaarheid en maakbaarheid criteria zullen zijn voor de uiteindelijke keuzes.
Hoe is naar de vergunbaarheid gekeken?	Naar verwachting vergunbaar, dit moet blijken uit de vergunningenscan die wordt opgestart.
Stuit de kans niet op bestuurlijke bezwaren of bezwaren uit de omgeving?	Inschatting is dat dit bestuurlijk en uit de omgeving geen bezwaren gaat opleveren die niet te mitigeren zijn.
Is de kans financierbaar?	Lijkt financierbaar: nadere uitwerking volgt in de planuitwerkingsfase. Vanuit het waterschap is hier synergiekrediet voor beschikbaar. Bij de provincie Utrecht is vanuit het programma Mooie en Veilige dijken budget gereserveerd.
Zijn de risico's in beeld en beheersbaar?	Geen grote risico's voorzien. Dat zal moeten blijken uit risicosessie voor de meekoppelkansen.
Is de meekoppelkans op basis van het voorgaande, van risico's en eventuele beheersmaatregelen en andere (bestuurlijke) belemmeringen als kansrijk te bestempelen?	Ja, partijen die betrokken zijn positief. Financiering is grotendeels gereserveerd in een programma en synergiekrediet.

4.4.3 Meekoppelkansen in het VKA

Niet van toepassing

4.5 Cluster Heulse waard

Deze meekoppelkans betreft eigenlijk de specifieke invulling van een van de rustpunten (zie 4.1) Omdat het hier gaat om een bijzonder punt wordt bij de start van de planuitwerking met betrokken partijen een inrichtingsbeeld gemaakt. Voor het overige geldt hiervoor dezelfde beschrijving als in paragraaf 4.1.

4.6 Verbetering knelpunten verkeer

4.6.1 Doel

Naast het realiseren van een andere weginrichting kunnen enkele specifieke knelpunten zoals de kruising bij Schalkwijk en de opstelplaats Beusichemse Veer worden verbeterd.

4.6.2 Beoordeling haalbaarheid

Nog niet bekend